

Tiina Laaniste

Saatja: ille@evea.ee
Saatmisaeg: neljapäev, 25. jaanuar 2024 11:29
Adressaat: Tööinspeksioon (ti@ti.ee)
Teema: Ed: Tööinspeksiooni soovitustest kaugtöö riskide hindamise osas

Järeltegevuse lipp: Järeltegevus
Olekulipp: Lipuga märgitud

Tähelepanu! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Saatja: ille@evea.ee <ille@evea.ee>
Saatmisaeg: Thursday, 25 January 2024 11:27
Adressaat: 'kaire.saarep@ti.ee' <kaire.saarep@ti.ee>
Teema: Tööinspeksiooni soovitustest kaugtöö riskide hindamise osas

Lugupeetud pr Saarep,

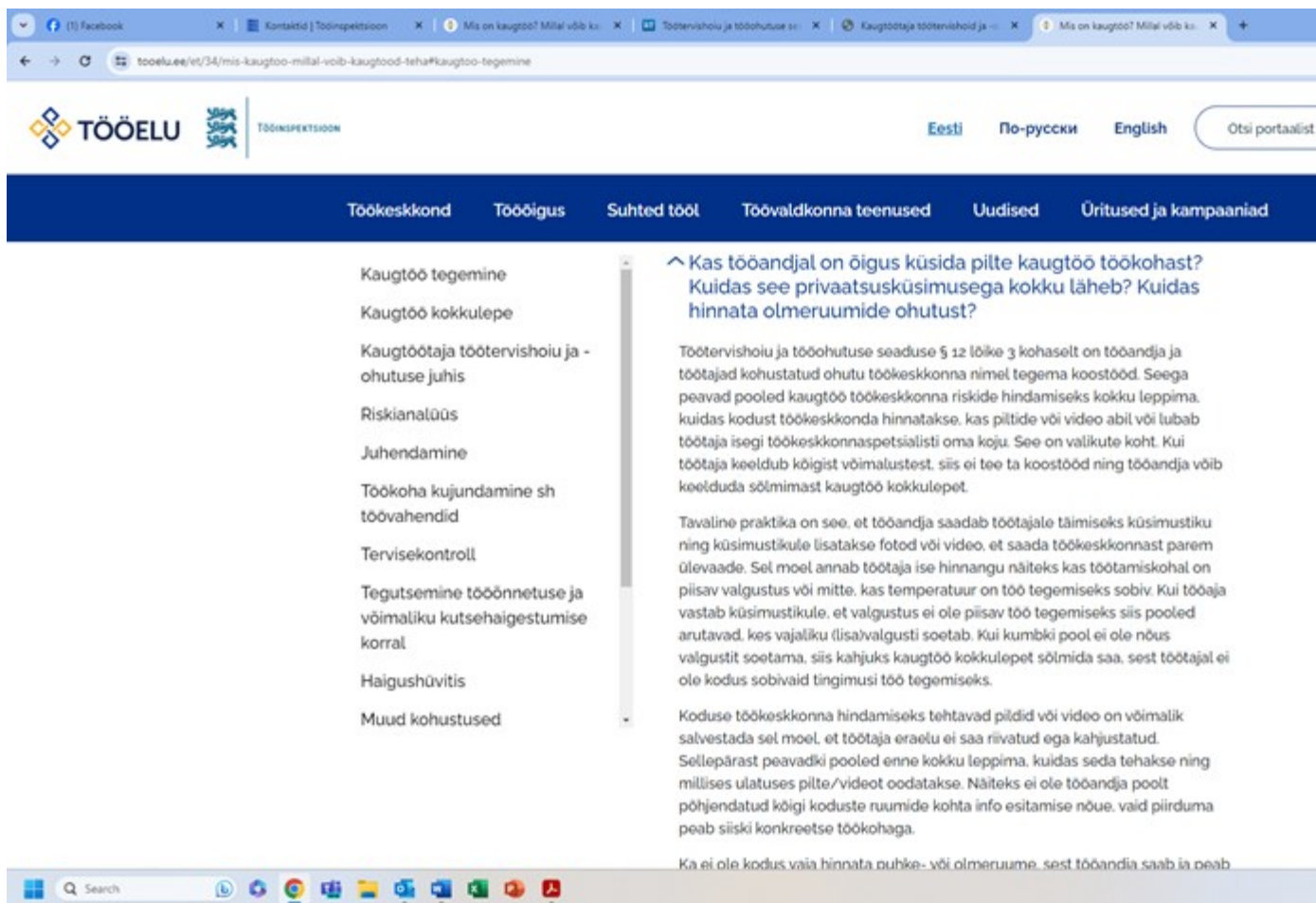
Olles nii EVEA juhina kui jurist-töökeskonna konsultandina igapäevases kontaktis ettevõtjatega ja andes muuhulgas ettevõtjatele nõu TLS ja TTOS rakendamisel, siis olen väga murelik.

Mulle tundub, et EV Tööinspeksioon ei ole õppinud oma koroonakriisis tehtud vigadest, kui tööandjatele anti täiesti küündimatut juriidilist nõu, täiendada Töökeskonna riskianalüüse vaksineerimiskohustusega ning nõuet mittetäitvate töötajatega töölepingud TLS §88 lg 1 punkti 2 alusel, töökohale mittevastavuse tõttu üles öelda. Tööinspeksioon tollase ebapädeva soovituse eest kuidagi ei vastuta, küll aga tööandjad helbivad seda suppi tänaseni, saades kohtust hävitavaid hinnanguid sellisele praktikale ja kandes seetõttu suurt rahalist kahju.

Nüüd aga olen ettevõtjalt saanud tähelepanekuid järjekordse nõuande osas – nimelt kaugtöö (kodukontori) riskide hindamine ja sellest johtuv kaugtöö kokkuleppe sõlmimine.

Teie asutuse soovitus tugineb väidetavalt TTOS §13⁵, mis jõustus 19.11.2022.

<https://www.tooelu.ee/et/34/mis-kaugtoo-millal-voib-kaugtood-teha#kaugtootaja-tootervishoiu-ja-ohutuse-juhis>



Juhin Teie tähelepanu, et Tööinspektsiooni eeltoodud soovitus (kas tööandjal on õigus küsida pilte kaugtöö kohast ja privaatsuse riive) on juriidiliselt ebapädevad ning tööandja jaoks kätkeb selliste soovitude järgimine väga suuri riske.

Nimelt sätestavad PS §26 ja §30 isiku põhiõigustena õiguse eraelu ja kodu puutumatusele.

Tegemist on isiku privaatsfääriga ning igasugune eraelu ja kodu puutumatuse riive on õiguspärane siis ja ainult siis, kui sellise aluse annab seadus. Ja ka siis tuleb rakendada piisavat diskretsiooni ning valida vähemriivavad abinõud.

Teie soovitatud TTOS § 12 (koostöö tegemine) ja töötaja nõusolek (koos viitega, et kui töötaja keeldub kõigist pakutud lahendustest – saata pilte või videomaterjali või lubada töökeskonnaspetsialist oma koju) kaugtöö riskide hindamiseks pildi- ja videomaterjali nõuda või tööandja esindaja oma koju lubada on juriidiliselt ebapädevad ning ei ole kooskõlas PS §26, §30 ja EL andmekaitse üldmääruse ning IKS põhimõtetega.

Just sel põhjusel, et töötaja ei langeks tööandja surve ja väljapressimise alla, ei ole töösuhetes mh ka isikuandmete töötlemisel nõusolek alusena õiguspärane – subordinatsioonisuhtes peab iga tööandjapoolne isikuandmete päring või töötlemine tuginema seadusel. Nõusoleku alusel isikuandmete (sh pildid või videod kodust) töötlemise lubatavus tähendaks, et tööandja saab töötajat survestada näiteks teie soovitatud keeldumisega kaugtöö kokkuleppest.

Igasugune põhiõiguse riive töösuhetes saab kõne alla tulla siis ja ainult siis, kui sellise tegevuse lubatavus on sätestatud otsesõnu seaduses ning kas siis peaks tööandja tegema ennetava asjakohase mõjuhinnangu oma tegevuse eesmärgipärasusele, proportsionaalsusele jms.

Kõik tagajärjed, mis kaasnevad sellise (Tööinspektsiooni soovitel tugineva) tööandjapoolse väljapressimisega või nurkasurutud töötajate allumisega sellisele survele (mõni töötaja saadabki oma kodu pilte ja videosid) – näiteks kahjunõuded vms – jäävad tööandja lahendada ja kanda. Tööinspektsioon kahjuks tagajärgede eest ei vastuta.

Arvestades eeltoodut, soovitan tungivalt kõik sellised soovitus üle vaadata ja viia vastavusse kehtiva õigusega.

Jään ootama Teie vastust!

Lugupidamisega

Ille Nakurt-Murumaa

EVEA president

Tel. +372 57809806

e-post: ille@evea.ee

veeb: www.evea.ee

